

historische kring huizen

HUIZER KRING BERICHTEN

19e jaargang nr. 3, september/oktober 1998

Aan de leden,

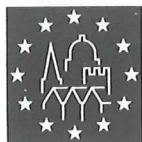
Op zaterdag 6 juni j.l. was het dan zover: tijdens het feestelijke programma rond de heropening van de Oude Haven werd het boekje **De Huizer Haven** aangeboden aan onze loco-burgemeester, mevrouw Metz, door de heer van de Mark, directeur van de RABO-bank in Huizen. Inmiddels is het vrijwel uitverkocht! Mocht u nog een exemplaar willen bemachtigen, dan raden wij u aan niet te lang te wachten.

Een paar weken later trad de Historische Kring Huizen opnieuw naar buiten met een publicatie: een folder over de **rosmolen of grutmolen uit het voormalige pand Kos** aan de Kerkstraat. Tijdens een presentatie voor het personeel van de RABO-bank in Huizen mocht de Kring samen met drie andere organisaties uit Huizen meedoen om te trachten van de aanwezigen zoveel mogelijk stemmen te krijgen voor de bestemming van een geldbedrag dat het personeel jaarlijks mag verdelen. Het project "restauratie grutmolen" werd toegelicht door de heren A. en J. Schaap en kreeg maar liefst fl. 8730,- toegekend! Een geweldig bedrag en de Historische Kring Huizen is daar bijzonder erkentelijk voor. Mede hierdoor kon de grutmolen nu weer een vaste plaats krijgen, naast de galerie De Rookerij aan de Valkenaarsstraat 25. Net op tijd vóór de Huizerdag/Open Monumentendag op 12 september werd de laatste hand gelegd aan een degelijke overkapping en bestrating.

OPEN
MONUMENTEN
DAG

Zoals velen van u al wel weten, heeft de betreffende rosmolen (zo genoemd omdat een paard voor de aandrijving zorgde) gestaan in het pand van de familie Kos aan de Kerkstraat, ongeveer waar nu de HEMA staat. Van 1666 tot 1985 hebben daar grutters gewoond en gewerkt: Jacob Gerrits was de eerste grutter en installeerde in 1666 een rosmolen. Tot de sloop van het pand (om plaats te maken voor het hoofdwinkelcentrum) in 1985 hield de familie J. Kos de grutmolen in aangepaste vorm nog altijd bedrijfsklaar. Een unieke situatie en nergens anders in Nederland te vinden. De Historische Kring Huizen heeft zich daarom over de molen ontfermd en getracht hem te redden van de sloop. Na enige jaren van opslag op de Gemeentewerf kwam de heer P. Kos van de Rookerij te hulp. En nu is de tijdelijke opslagplaats vervangen door een fraaie tentoonstellingsplek met overkapping en bestrating. Zo is in Huizen een monument(je) gered en te bezichtigen door het publiek. Een feestelijke gebeurtenis, niet in de laatste plaats voor onze vice-voorzitter de heer W.H.H. Groothoff, die zich lange tijd zeer heeft ingezet voor het behoud van de molen. Verder is de Kring veel dank verschuldigd aan de Stichting Behoud het Oude Dorp voor hulp bij de "papiermolen", de aannemer, architect, stratenmaker en de vrijwilligers, die met man en macht de molen meehielpen verplaatsen! Voorwaar een letterlijk gewichtig karwei.

Aan de al genoemde **Huizerdag/Open Monumentendag** heeft de Historische Kring traditiegetrouw op diverse manieren meegewerkt: door middel van begeleiding bij het beklimmen van de toren van de Oude Kerk, met rondleidingen in de Oude Kerk (dankzegging voor de welwillende medewerking van de Kerkeraad van de Oude Kerk is op zijn plaats), en natuurlijk door de aanwezigheid van de Klederdrachtgroep bij tal van officiële momenten. Het was weer fantastisch zoals de deelnemers er uit zagen. Allen die op enigerlei wijze meededen de 12e september heel hartelijk dank!

Het Bestuur

ISSN 1384-8437

Bestuur Historische Kring Huizen

voorzitter:

vice-voorzitter:

secretaris:

penningmeester:

archivaris:

lid:

vacant

Ing. W.H.H. Groothoff

Gooierserf 204, 1276 KZ Huizen, tel. 52 51540

D. Brugge

Havenstraat 42, 1271 AG Huizen, tel. 52 44003

A. Vos

Zeisweg 3, 1276 XX Huizen, tel. 52 57233

M.P. Rooth

Punter 13, 1276 CX Huizen, tel. 52 64535

Mw. T. Rooth-Piëst

Punter 13, 1276 CX Huizen, tel. 52 64535

Klederdrachtgroep:

Mw. J.W. van Geenen-van den Berg

Lijzij 109, 1276 GK Huizen, tel. 52 52807

Redactie Berichtenblad:

Mw. G.E.E. van Noppen

Brede Englaan 12, 1272 GS Huizen, tel. 52 53783

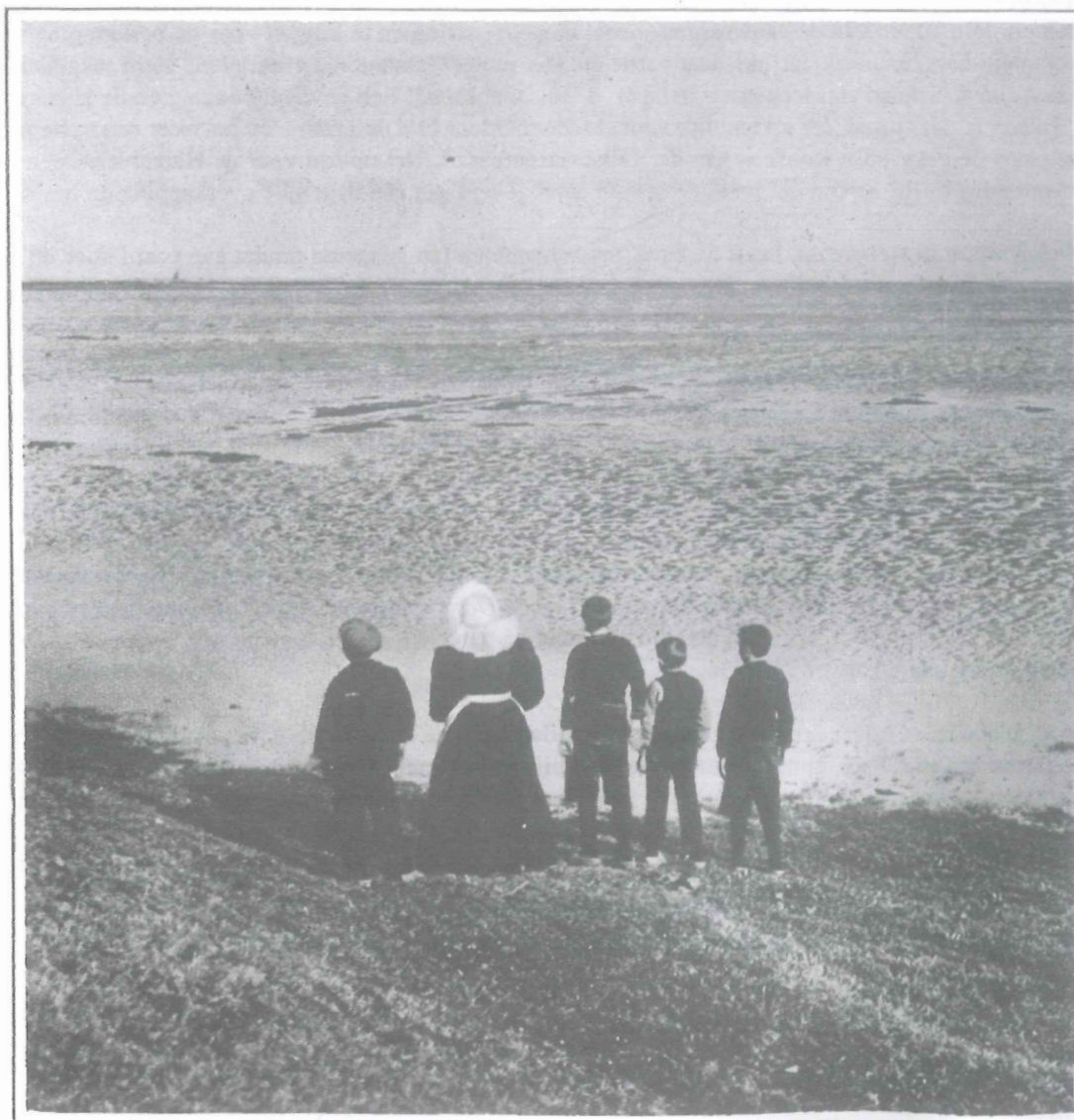
ARCHIEF: Achterbaan 82, 1271 TZ Huizen, tel. (035) 52 50223

Raadplegen van archiefstukken na voorafgaand overleg met de secretaris.

Geheel of gedeeltelijk overnemen van artikelen slechts toegestaan met uitdrukkelijke bronvermelding en na schriftelijke toestemming.

UIT DE OUDE DOOS -- WATEROVERLAST

In onze collectie oude foto's kwamen wij deze foto tegen uit de Katholieke Illustratie van oktober 1926. Gezien de geweldige wateroverlast na de fikse regenbuien in de eerste week van september 1998 doet dit plaatje wel heel actueel aan! De foto werd aan de HKH geschonken door hr. G.L. de Boer uit Laren.

Het plaatsje Huizen aan de Zuiderzee werd door den storm voor een groot deel onder water gezet. Men ziet welk een groote uitgestrektheid door het water is overstroomd.

TENTOONSTELLING 'DOOR ARMOEDE GEDREVEN 1870- 1935'

Huizer Museum het Schoutenhuis, 7 maart t/m 26 september 1998.

"Helaas zit ik nog op school, zodat ik niks over mijn beroep kan opschrijven."

"Ik heb geen beroep maar ik wil graag journaliste worden."

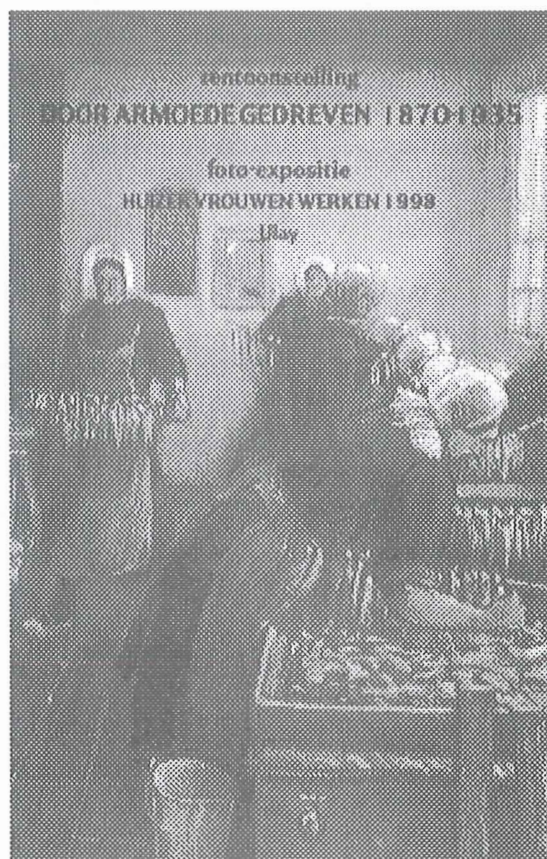
(citaten uit het gastenboek van de tentoonstelling)

In 1898 vond in Den Haag de "Nationale Tentoonstelling Vrouwenarbeid" plaats. Het doel van deze tentoonstelling was 'de uitbreiding van de werkkring van de vrouw in Nederland te bevorderen.'

Dit jaar vindt de in de landelijke herdenkingsmanifestatie "Vrouw en Arbeid 1898- 1998" plaats.

Het Huizer Museum neemt deel aan deze herdenkingsmanifestatie door middel van een overzichtstentoonstelling over het werk van de Huizer vrouw in de periode 1870-1935: de tentoonstelling "Door armoede gedreven 1870- 1935".

Het opzetten van de tentoonstelling was een stageopdracht van Lizzy Mak, studente aan de Hogeschool Holland (Kunst, Cultuur en Educatie). Zij omschreef de doelstelling van de tentoonstelling in het Huizer museum als volgt: 'de doelstelling is de verschillende vormen van arbeid door Huizer vrouwen verricht in bovengenoemde periode in kaart te brengen en daarmee een stukje geschiedenis van leven en werk van de Huizer vrouw aan het publiek over te dragen.'

Achtergrond van de tentoonstelling in 1898

Alvorens in te gaan op de werkzaamheden van de Huizer vrouwen is het goed iets meer te weten over de achtergronden van de tentoonstelling waaraan we de herdenkingen in verschillende musea te danken hebben.

Omstreeks 1870 nam de emancipatie van de vrouw duidelijker vormen aan. Het was de

zinloosheid en de verveling die een aantal vrouwen deed verlangen naar meer bewegingsvrijheid en een zinvolle vrijetijdsbesteding. Dit streven zou uitmonden in wat men doorgaans het burgerlijk feminisme noemt. De burgerlijke feministes kwamen op voor het recht van met name ongehuwde vrouwen om te mogen werken.

Hierbij werd onderscheid gemaakt tussen 'arbeid' die uit economische noodzaak werd verricht en 'werk' waarbij meer de voldoening telde. Vrouwen die handenarbeid verrichtten in de industrie of de landbouw om in hun levensonderhoud te voorzien, zijn nauwelijks onderwerp van discussie.

De emancipatie-idealen aan het eind van de vorige eeuw waren dus vooral gericht op verruiming van de (arbeids-) mogelijkheden voor vrouwen uit de midden- en hogere klasse.

Zo was bijvoorbeeld het oprichten van de Nederlandse Bond voor Ziekenverpleging (1893) een initiatief van Jeltje de Bosch Kemper, een dame uit de hogere kringen. Zij speelde ook een belangrijke rol in de totstandkoming van de tentoonstelling van 1898.

Het burgerlijke karakter van het feminisme kwam onder meer hierin tot uitdrukking dat zij ernaar streefden zoveel mogelijk de traditionele rolopvattingen te handhaven.

Het initiatief voor een tentoonstelling kwam in 1895 van enkele vrouwen uit de Groningse Vrouwenbond. Het idee kreeg steun van een aantal dames uit Den Haag en Amsterdam en dat resulteerde in 1896 in de oprichting van de Vereniging Nationale Tentoonstelling.

Het doel van de tentoonstelling was 'de uitbreiding van de werkkring van de vrouw in Nederland te bevorderen.'

De tentoonstelling werd van 9 juli tot 21 september 1898 gehouden aan de Stadhouderslaan in Den Haag.

De tentoonstelling toonde niet alleen werk dat geschikt zou zijn voor dames uit de goede burgerij maar ook het werk op het land of in de industrie. Zo kon men bijvoorbeeld 'het zwoegen der vrouwen op de steenfabrieken' bekijken.

Naast verschillende afdelingen over onder andere onderwijs, zieken- en Wijkverpleging en Confectie, werden er tijdens de tentoonstelling congressen over diverse thema's gehouden. Ook verscheen het blad Vrouwenarbeid.

De tentoonstelling trok destijds ruim 90.000 bezoekers.

Uiteraard wordt in het Huizer museum aandacht besteed aan de tentoonstelling van 1898.

De tentoonstelling "*Door armoede gedreven 1870- 1935*" is verder opgebouwd rond drie hoofdthema's: vrouw en bedrijf, huishoudelijke arbeid en een zelfstandig bestaan. In deze thema's worden de belangrijkste bezigheden van Huizer vrouwen zichtbaar gemaakt.

Vrouw en bedrijf

Tijdens de Nationale Tentoonstelling in 1898 werd aandacht besteed aan het haringspeten, een specifieke arbeid voor vrouwen in de Huizer visserij, dit vanwege de bijzonderheid dat het haringspeten dikwijls nachtarbeid betrof. Volgens de arbeidswet van 1889 was het voor vrouwen verboden 's nachts te werken.

In 1902 werd de Speetwet aangenomen, om een uitzondering op het verbod van nachtarbeid voor vrouwen mogelijk te maken. De haringschuiten kwamen dikwijls zo laat bin-

nen dat er wel 's avonds en 's nachts door de vrouwen gewerkt moest worden.

Het boerenbedrijf was naast de visserij het belangrijkste middel van bestaan. Vrouwentaken waren meest bezigheden die dicht bij huis verricht konden worden zoals o.a. boterkarnen, de zorg voor het vee en het werk in de moestuin.

Fabriekswerk was niet populair in Huizen. De enige fabriek waarvan bekend is dat er Huizer vrouwen werkten is Kuhn & Co. in Naarden. Dit was een fabriek voor de teelt, veredeling en verhandeling van suikerbietenzaad. De vrouwen onderzochten in een laboratorium de suikerbieten op hun suikergehalte.

Huishoudelijke arbeid

In tegenstelling tot fabrieksarbeid was het "uit werken gaan" wel populair bij Huizer vrouwen en meisjes. Zij werkten niet zozeer als dienstboden maar als dagwerksters. De Huizer vrouwen hadden de reputatie harde werksters te zijn, en proper. De meeste vrouwen gingen uit werken in Bussum, Naarden of Laren. Speciaal voor de Huizer werksters in Bussum kwamen er extra wagons aan de stoom tram.

Thuiswerk dat door Huizer vrouwen werd gedaan betreft vooral het typisch vrouwelijke naai-, brei- en strijkwerk. De Huizer klederdracht gaf de vrouwen de mogelijkheid om bij te verdienen als mutsenstrijkster.

Een zelfstandig bestaan

Een aantal vrouwen dreven een winkeltje aan huis. Meestal waren dit ongetrouwde of weduw-vrouwen. Bekend in Huizen was het "Belle- winkeltje" van de ongetrouwde zusters Teeuwissen, dat bijna honderd jaar bestaan heeft.

Tijdens de tentoonstelling is er een winkeltje van rond 1900 ingericht. Karakteristiek voor zo'n winkeltje aan huis is dat er de meest uiteenlopende artikelen verkocht werden. En het was de plek om de dorpsnieuwtjes uit te wisselen.

Een speciale bijverdienste voor de weduwe was het verkopen van speculaas in de periode vlak voor Kerstmis. Zij trok dan met de weduwentrom (een soort kist gevuld met speculaas) van deur tot deur.

Een andere mogelijkheid om in het eigen onderhoud te voorzien was baker te worden. Dit werk werd wel eens als bijverdienste gedaan, maar kon ook permanent als beroep worden uitgeoefend.

Een markant onderdeel van de tentoonstelling "*Door armoede gedreven 1870- 1935*" is het gastenboek. Bezoekers, en dan met name de vrouwelijke bezoekers, wordt gevraagd iets te schrijven over hun beroep of opleiding. Zo wordt het gastenboek een "tijdsdocument" dat toegevoegd kan worden aan de collectie van het museum.

Opvallend was het aantal bezoekersters met verzorgende beroepen: verloskundige, verpleegkundige, onderwijzeres en bejaardenverzorgster.

Tenslotte is binnen de tentoonstelling "*Door armoede gedreven 1870- 1935*" de foto-expositie "*Huizer vrouwen werken*" geplaatst. Op de foto's, gemaakt door Ulay (Uwe

Laysiepen), worden relaties gelegd met oude beroepen van honderd jaar geleden (visverkoopster, kaasinpakster en werkster) en de veranderde positie van de vrouw op de arbeidsmarkt. Voorbeelden hiervan zijn bijvoorbeeld een kandidaat-notaris en een stedenbouwkundige.

En de baker? Die heet tegenwoordig verloskundige. Dat deze verbinding van verleden en heden de bezoekers aangesproken heeft blijkt wel uit een opmerking uit het gastenboek: "...kwam ik 'mijn Machteld Kooij' tegen..."

Gebruikte documentatie:

Lizzy Mak, Vrouwenwerk in Huizen. Werktitel voor een tijdelijke tentoonstelling in het Huizer Museum het Schoutenhuis in het voorjaar van 1998. Afstudeerverslag, juli 1997.

Diverse persberichten m.b.t. de tentoonstelling 'Door armoede gedreven'

Teksten bij de tentoonstelling.

Anetta van der Hulst, 'Gevraagd: dames uit den beschaafden stand'. De modernisering van de ziekenverpleging in het Binnen- en Buitengasthuis te Amsterdam, 1840- 1900. Doctoraalscriptie, 1988.

Gastenboek van de tentoonstelling.

Dalfsen, augustus 1998.

Anetta van der Hulst.

=====

KLAEREN* IN DE HERFST

'k Was kwanig mot de schoônmaak klaer.

'k Had alles weer lekker schoôn.

Too is t'r zoô iets args êbeurd!

'k Mot nou alles overdoôn.

't Komt deur die harde, schrale wijnd!

Ut het too zoô êsteuven

dat je bij tijd en wijle 't zangd

in je eten kunnen preuen.

Nou kan ik noggeries an de slag

en de heële zolder vaálen.

Ut eerste wat ik nou gae doôn

is een 'n emmer water halen.

Aartje Kruining-Teeuwissen

[Eigen spelling van de auteur.]

*Klaaren = je huis in het najaar een schoonmaakbeurtje geven. Meestal minder intensief dan de voorjaars-schoonmaak.

Verleden

Heden

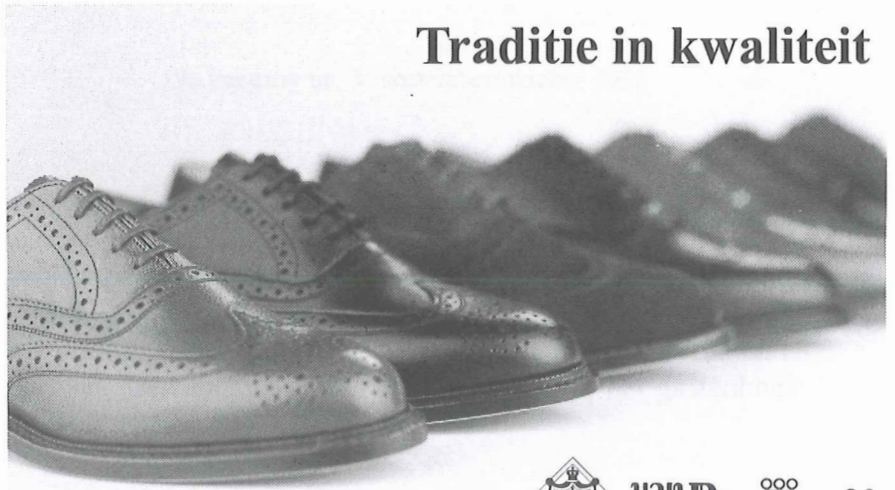
*En: "Samen naar
de toekomst".*

Rabobank

Midden in de samenleving

Traditie in kwaliteit

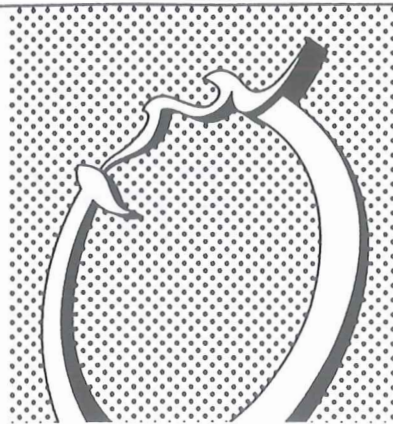
HAN LANDMAN
schoenmode

Lindenlaan 3 1271 AV Huizen Tel. 035-52 51185

van **Bommel**
SUPERIOR SHOES
SINCE 1734

ADVIESGROEP
VAN DER ROEST

Verzekeringen
Pensioenen
Hypotheken
Financieringen

Oranje Weeshuisstraat 4-6
1271 VR Huizen
Telefoon (035) 525 36 69

Lid van de Nederlandse Bond van Assurantiebemiddelaars

Studio Kosmetique

Schoonheidsspecialiste
Pedicure/Manicure/Visagiste
Voetreflextherapeute

Greetje Kos
E. Ludenstraat 46 - 1271 PT Huizen
Telefoon: 035-5254076

Bakkerij H. Kruymer B.V.

Specialiteit in Huizer

SPECULAAS EN ONTBIJTKOEK
Hellingstraat 14 • Huizen
Tel. 035-5253368

C.Vos

Makelaars & Assurantiekantoor

bemiddelen van
aan - en verkoop van woonhuizen

tevens alle
verzekeringen
hypotheken
financieringen
en
taxaties

bel: 035-5253366
of fax: 035-5268651

KRUIJMER AUTOMATISERING

HUIZEN

BUREAU voor :

informatisering
automatisering
opleiding
advies

CURSUS voor :

Windows
WordPerfect
Lotus 1-2-3
dBase

Botterstraat 7a 1271 XL Huizen
Tel / Fax: 035-5251713/541191

samen sterk
LID WORDEN
IS IN UW BELANG
EN HET ONZE!

samen sterk
HUURDERSORGANISATIE
Postbus 253 - 1270 AG HUIZEN
Telefoon: 035-5264535

Uw oude foto als nieuw!

Geef uw oude foto een nieuwe kans,
Een reproductie maakt van uw oude foto een
nieuw exemplaar.

Vanaf foto van foto tot digitale retouche, alles
is mogelijk !

Voor vrijblijvend advies gaat u naar

Foto Video Schipper

Achterbaan 16
1271 TZ Huizen
Tel.: 035 - 525 46 91

Administratie- & Assurantiekantoor

C. van den Broek

Voor een goed verzorgde
boekhouding,
opstellen van de jaarrekening en
aangifte van belastingen.

Ook voor uw salarisadministratie
kunt u bij ons terecht.

Wij kunnen u adviseren bij het
sluiten van de juiste verzekeringen.

Hagedis 2, 1275 BR Huizen.
tel.: 035 - 5262712 fax: 035 - 5241184

ONDERHOUDS BEDRIJF PAUL ROTH v.o.f

- onderhoud
 - bouwadvies
 - maatvoering
 - stelwerkzaamheden
 - en alle voorkomend timmerwerk
- K. Doormanlaan 43
1271 CA HUIZEN
035 - 5258801
06 - 53437496
FAX 035 - 5258801

**Garantie & service
is onze grootste zorg.**

nu ook glas isolatie
hoge geluidswaarde (db)
en weinig warmteverlies (k)

HEETTE MARRETJE NOU: VAN DER ROEST, VAN DER WAL, OF VAN DER HULST?

Bij mijn onderzoek naar het geslacht van der Roest loop ik in Huizen vast bij het huwelijk van Jan Jansz. (van der Roest), die op 5 Juni 1746 te Huizen in het huwelijk treedt met Aaltje Zwaanings Smit. Zij is een dochter van Swaning Tijmensz. en Judith Jans. Aaltje wordt gedoopt op 10 December 1719 te Huizen. Het blijft vooralsnog onduidelijk waar Jan Jansz. (van der Roest) vandaan kwam voor hij zich in Huizen vestigde. Ieder aanknopingspunt om meer te weten te komen over de herkomst van Jan Jansz. (van der Roest) is voor mij dan ook van belang en ik dacht een voor mij belangrijke vondst te hebben gedaan toen ik in het Schepentrouwboek van Huizen over de periode 1795 - 1811 een aantekening vond over het huwelijk op 13 September 1795 tussen:

""Dirk Andriesz. Lusti(n)g, geboren en wonende te Huizen, Weduwnaar van Marretje Jurries Beugelaar, en Marretje Joosten van der Roest, geboren en wonende te Huizen, Weduwe van Joost Aalten van der Wal.""

Het huwelijk bleek ook nog te worden vermeld in het Huwelijksboek van Huizen 1740 - 1811, maar nu als volgt: "13 September 1795:

Dirk Andries Lustig, Weduwnaar van Huizen en
Marretje Joosten van der Hulst, Weduwe van Huizen."

De man is weduwnaar van Marritje Juries Beugelaar en de vrouw weduwe van Joost Aalten v.d. Weel (Wal). Het huwelijk is eerst burgerlijk en daarna kerkelijk gesloten. In het Register "Impost trouwen Huizen 1740 - 1805" staat vermeld:

"" 10 October 1795 - Dirk Andries Lustig
Marritje Joosten van der Wal - Impost 0""

Hier wordt dus weer de achternaam genoemd van haar eerder overleden, eerste, echtgenoot. In het al eerder aangehaalde Huwelijksboek van Huizen 1740 - 1811 vinden we uiteraard ook de eerdere huwelijken van Dirk en Marretje en wel als volgt:

"" 8 Augustus 1779 - Joost Aalten van der Wal j.m. Huizen
Marretje Joosten van der Hulst j.d. Huizen
5 November 1780 - Dirk Andriesse Lustigh j.m. Huizen
Mattien Juris Beugelaar j.d. Huizen ""

Volgens het Doopboek Huizen 1740 - 1780 werd Marretje gedoopt op 29 September 1754 als dochter van Joost Teunis v.d. Hulst en Zwaantje Peters Braat. Van haar overlijden is gevonden acte 65 d.d. 08.09.1814 waaruit blijkt dat op 6 September 1814 te Huizen is overleden Marretje van der Hulst, laatste weduwe van Dirk Lustig, oud 60 jaar en dochter van Joost van der Hulst en Zwaantje Braat.

De vermelding Marretje Joosten van der Roest in het Schepentrouwboek 1795 - 1811 moet dus wel een vergissing zijn, een vergissing die mij zo'n 200 jaar later liet denken een spoor te vinden over de herkomst van de "Van der Roest-en" in Huizen. Maar helaas, het bleek een doodlopend spoor te zijn.

Misschien zijn er echter lezers die ergens nog oude familiepapieren hebben of wellicht bestaat er van de familie van der Roest een oude familiebijbel waarin de afstamming is bijgehouden en waarin terug te vinden is waar Jan Jansz. (de stamvader van de Van der Roest-en in Huizen) vandaan is gekomen voordat hij in Huizen trouwde met zijn Aaltje. Ik houd mij voor nadere informatie hieromtrent graag aanbevolen.

Uit het huwelijk van Jan Jansz. met Aaltje Zwaanings Smit worden 6 kinderen geboren, die allen te Huizen zijn gedoopt. Het 6e en laatste kind, dochter Waimpje, wordt op 21 Juni 1761 gedoopt met als doopgetuige Jannetje Gerrits. In Waimpje's doopsinschrijving vinden we Jan Jansz., als vader, voor het eerst vermeld met de naam van der Roest.

Aan alle verwarring rondom Marretje kan nu een einde komen. Haar naam was, daar ben ik nu wel achter, Marretje van der Hulst en niet anders.

R. van der Roest
Elpermeer 189
1025 AD Amsterdam

DE BOERENWAGEN (vervolg - zie het vorige Berichtenblad voor een foto)

Afgelopen winter konden we de boerenwagen tijdelijk stallen bij de familie Seldenrijk. In de tussentijd hebben we actief gezocht naar een andere plaats en op 4 juni kon de wagon met medewerking van de heren D. Brugge, M. Rooth en P. Wiersma (opnieuw tijdelijk) elders worden ondergebracht. Zowel de familie Seldenrijk als mevrouw Sijdses, bij wie de wagon nu staat, willen we hierbij graag hartelijk bedanken voor hun welwillende medewerking. Na het boekje De Huizer Haven en het plaatsen van de grutmolen (zie blz. 1) zijn de restauratieplannen voor de Huizer Boerenwagen de volgende op de lijst van "projecten" van de Historische Kring. Er is een begroting gemaakt en er wordt gezocht naar een leverancier voor de benodigde materialen. Nu de zomervakanties voorbij raken, hopen we verder te kunnen gaan en de nodige financiële middelen bij elkaar te krijgen. Heeft u interesse om mee te helpen de restauratie van de grond te krijgen, wilt u dan contact opnemen met ondergetekende. Wij houden u op de hoogte!

H. van der Hulst

tel. 035 - 5251922

DE HUIZER HAVEN

Dat er zo'n zestig jaar geleden ook al veel bedrijvigheid was aan de haven blijkt uit dit bericht van 13 mei 1938 in de Nieuwe Utrechtse Courant!

Bedrijvigheid aan de Huizer Haven

Voor het bouwen van een Electriche Centrale ter voorziening van krachtstroom aan de Balatumfabriek op de voormalige Scheepswerf van den heer Kok, zijn de werkzaamheden in vollen gang. De betonnen beschoeiing voor het lossen en laden van schepen in het havenkanaal is geplaatst. Er wordt een rails aangebracht alwaar een kraan zich kan voortbewegen. Op ongeveer 6 M. diepte naast het kanaal ligt een buizentoevoer van pl.m. 60 c.M. middellijn, die verbinding heeft met het kanaal, voor waterkoeling, ten dienste voor watercirculatie en afkoeling der machines. Dit water, wanneer het zijn dienst heeft gedaan, vindt zijn weg weer in het havenkanaal.

Voorts zagen wij op de haven het gereed maken van de plezierboten „IJselmeer en Volharding“. Alles wijst er op dat de pleziervaarten spoedig een aanvang zullen nemen.

Ook de zelljachten op en aan de scheepswerf en Jachthaven van den heer Kok worden nagezien. Zeilsportliefhebbers kunnen weer op het IJselmeer genieten.

Aan het einde van de haven werden wij in de gelegenheid gesteld de modern ingerichte vischbakkerij te bezichtigen van den heer v.d. Poel. Het interieur geeft een hygiënische aanblik. Een koelkelder van 50 M3 waarnaast een ruimte bovengronds voor het schoonmaken van visch is, geheel afgesloten van de bakkerij, met een bakoven, ontworpen door den architect Wijsma, en in aanwijzing van een ovenbouwer. Wanneer de twee oliebakken in werking zijn, kan er in twee uur pl.m. 1000 pond visch worden gebakken.

Zwembad SIJSJESBERG 9 mei 1998 - verslag van de Klederdrachtgroep

De "Sijs" bestaat 45 jaar, niet te geloven, hè? Onze Klederdrachtgroep werd uitgenodigd om bij de opening van het seizoen te zijn. Wie had verwacht, dat het zulk mooi weer zou worden?!

De dag werd om 11 uur officieel geopend, maar toen zat het bad al vol met joelende kinderen en was er veel gespetter en gespat. Het water zag er heel verleidelijk uit! We waren met z'n achten en liepen wat rond en bezorgden hier en daar een bekertje koffie met een mannetje op het terras. Om twee uur trad ook het Huizens Vrouwenkoor op en dat plaatste me voor een dilemma, want daar zit ik ook op. Dus droeg ik het echte Huizer kostuum, maar met het schort en de isabee van het Vrouwenkoor (allemaal dezelfde kant) - probleem opgelost toch?

Het werd zeer op prijs gesteld dat de Klederdrachtgroep aanwezig was, ondanks vroege vakanties en het warme weer. Omstreeks vier uur zijn we met bus 135 weer naar huis gegaan. Pfffh, warm hoor!

Henny

DE SCHOËNEN VAN JACOB

"Hij durfde nijt stulle te staen mar hij had ut geveûl dat iedereên naer d'um keek. Hij zou 't z'n aigen wel verbeêlden ... en toch leek 't nèt of de minsen 'um leupen an te gaápen. Of eigenlijk dat ze naer z'n beênen liepen te kijken. Misschien maakte die z'n aigen wel wat wijs, mar hij bleef toch mar nijt stulle staen. In 't begin viel 't nog wel mie. Too had tie nog nijt zoôvuul last êhad. Mar nou die dichter bij 't Weeshuis kwam en al eên heêl aintjen êleupen had, nou wier 't alsmar arreger. 't Was namelijk nèt of z'n beên uit z'n schoôn slipte. Hoewel ... as tie z'n teeën een bietjen kromde dan viel 't toch nog wel mie. Hij veun 't toch wel heêl arg jammer want hij had, eerlijk êzait, echt zitten vlassen op de schoônen van z'n ouwere breur Jacob."

Ze wazzen een bietjen te groôt ... tuurlijk ... dat wist tie allang. Mar moeder, en hijzelf ôk, dochten dat 't toch wel kon. En too moeder gisteren zai: "Tijmen ... jij maggen die schoônen van Jacob wel gaen dragen want die binnen vur hum vuuste klain", too was tie zoô blij as blik êweest, want ze zaggen d'r nog harstukke mooi uit! En too moeder ze êpoest had too wazzen ze nog vuûl mooier. Nou ... en too anpassen, dat kan je begriepen.

"Vuus te groôt", zai moeder, "mar dat geeft nijt. Je doônen eersteries dikke kousen an. Twee paar over mekaar." Too weer passen. Nog te groôt, dat kon je zoô wel zien ... en hij veûlde 't ôk wel ... netuurlijk! Mar moeder wist nóg een oplossing. Dat mins was toch altijd zoô "vindingrijk". (Een mooi woord veun die dat. De miester op schoôl zai dat welderies.) Mar goôd ... moeder wou nog iets aarst uitpramberen. "Weet je watte me doên", zai ze, ... "we doên gewoôn een prop watten in de tuut van de schoôn. Haalderies effen watten uit 't doôsie." Nou ... en too het ze een flinke dot watten êneumen en in de punt van de schoôn êpropt. Daernae had ze eerst der aigen beên in de schoôn êdaen om de wattenprop an te stampen ... en too mocht hij 't proberen. Waratjetoe, 't had êhulpen. Stukken beter was 't êwurren. Ja ... tuurlijk ... nog wel een bietjen ruim, mar dat had tie nijt êzaid teugen moeder. Hij wou vuuste graeg die schoônen van Jacob hemmen. En wie zou dat nijt wullen! Iedereen toch!

En zoô doônde liep tie nou hier, op weg naer de kerk too. Hij was al dicht bij 't Weeshuis en nou leek 't verdikkeme nèt of de schoônen alsmar groôter wurden. Zou nou echt iedereên naer dum kijken! Hij verbeêlde ut z'n aigen misschien, mar 't leék in ieder geval van wel. Vur gien goud durfde die naer beneden te kijken. Stel je vur dat ze 't zaggen. Om deur de grongd te gaen. Weet je wat... hij zou de veters wat strakker an kannen trekken, dat zou misschien wel hellepen. Eerst de linker ... en dan de rechter schoôn ... heêl strak antrekken. Zoô, dat was dat.

't Hielp toch echt wel een bietjen, dat kon die wel veûlen. En too die een antjen vurbij 't Weeshuis was en al bijna bij de kerk too kon die d'r niks andoôn mar hij moz gewoôn, in z'n aigen, een bietjen grinneken om die stomme schoônen. M'n neuzen binnen warachies al bij de kerk, docht tie, en dan binnen m'n hakken nog bij 't Weeshuis! Ze wazzen in ieder geval goôd op de greui, dat wist tie heêl zeker. En al wazzen ze een bietjen an de groôte kangt, vurloôpig was tie spekkoôper ... en dat kon moeder goôd gebruiken. Dee had al genog an d'r hoôfd om d'r huishouwen te kleejen en te reejen. Ze zou zoô blij wezen as blik!

Moeder ... docht tie ... moeder ... dee had weer een zorg minder. En hij ... klaine Tijmen ... hij gaf ze in ieder geval gien meer vrom ... hij zou wel gek wezen!!

Aartje Kruijning-Teeuwissen
[Eigen spelling van de auteur.]

HET GOOI IN HET POLYGOONJOURNAAL 1924 - 1939

op video uitgebracht door het Nederlands Filmarchief

Van het begin van deze eeuw zijn veel films met prachtig materiaal bewaard gebleven. Deze zijn zo goed mogelijk opgeslagen in talrijke archieven door het hele land, maar zijn daardoor moeilijk toegankelijk voor particulieren. Het Nederlands Filmarchief heeft zich ten doel gesteld dit audiovisuele erfgoed van Nederland (en de voormalige koloniën) bereikbaar te maken. In de filmarchieven wordt gezocht naar interessant beeldmateriaal dat in het laboratorium vakkundig wordt overgezet op video. Vervolgens moet er vaak nog geluid op de band worden gemonteerd, want de geluidsfilm deed pas in de jaren dertig zijn intrede. Daarnaast wordt aanvullende informatie bij de beelden gezocht. Er zijn diverse series samengesteld. Onlangs is in de serie "Streken van Nederland" bovengenoemde video uitgebracht (te koop bij de boekhandel en warenhuizen). Polygoon's Hollandsch Nieuws verscheen wekelijks in de Nederlandse bioscopen en trok veel bezoekers. Op de "Gooise" band komen Laren, Hilversum, Bussum, Naarden, Huizen en Blaricum een voor een aan bod:

Laren: inwijding St. Janskerk; 70e verjaardag Emil Luden; Juliana-oord

Hilversum: Raadhuis van Dudok; sanatorium Zonnestraat; VARA villa; huwelijk Guus Weitzel;

AVRO directeur Willem Vogt; NCRV bestuur; opening Beatrix-tunnel; in de KRO studio

Bussum: slippjacht KNJV; opening Blindeninstituut; wedstrijd op transportrijwielen

Naarden: vestingwerken 1926; nieuwe Rijksweg; huwelijk Eduard Verkade; zwemdemonstratie kaderbataljon

Huizen: Vacantie Kinderfonds; oude haven; NDO zendgebouw en zendmasten; opening PHOHI-PCJ zender; opblazen oude zendmasten

Blaricum: eerste steen Makershuis; huwelijk orkestleider The Ramblers; 10-jarig jubileum Gooise Rijwiel-paden Vereniging

Deze unieke filmopnamen geven een goed beeld van actuele gebeurtenissen vóór 1940. Telkens als er iets te doen is in het Gooi, zijn de cameraploegen van Polygoon er als de kippen bij. Geestelijken wijden de grote St. Janskerk te Laren in, die jaren later de pauselijke titel basiliek verwerft. De viering van de 70e verjaardag van Emil Luden toont de rijke historie van de Erfgooiers. Het bekende Raadhuis in Hilversum, ontworpen door architect Dudok, wordt feestelijk in gebruik genomen. In de straten van Bussum vindt een pittige wedstrijd plaats op zware transportrijwielen. In het overdekte zwembad van Naarden duiken soldaten in volle uitrusting het water in bij een oefening. De twee eerste NDO zendmasten te Huizen worden door genietroepen opgeblazen. In Blaricum trouwt de orkestleider van het bekende radio-orkest The Ramblers.

De Historische Kring Huizen heeft de video inmiddels aangeschaft. Wellicht kunnen we er op een ledenavond iets van zien.

NUNSPEET 22 mei 1998 - verslag van de Klederdrachtgroep

Het is weer Eibertjesdag in Nunspeet, altijd de vrijdag na Hemelvaartsdag en natuurlijk is de Huizer Klederdrachtgroep weer van de partij. Het is een van de leukste presentaties en tevens uitjes van het jaar. Rond half tien rijden we per auto het terrein van de Weemerd op en begroeten hier en daar oude bekenden van de andere groepen. We worden, als altijd, met koffie en koek ontvangen en het wordt tijd om de zondagse muts op te zetten, deze keer in de rouw. Als de optocht startklaar staat, begint het licht te regenen, ojéé, paraplu op!!! Maar gelukkig duurt het niet lang en tijdens de presentatie, nog vóór de lunch, blijft het droog.

We hebben de hele middag voor ons zelf om te snuffelen over de braderie en de Oudheidkamer te bezoeken. Een leuk klein museum van en over Nunspeet met een tentoonstelling over knopen, wat een verscheidenheid! Houten, leren, benen, glazen, zilveren, koperen en tinnen knopen liggen in groepjes van jaren of soorten in de vitrines uitgesteld. En verderop stoffen en ook parelmoeren knopen, moderne en hele oude, te veel om op te noemen. Maar erg leuk en interessant.

Om vijf uur worden we uitgenodigd ten Stadhuize voor een drankje en een babbel en een toespraak. Dit jaar ontvangen we een pot eigengemaakte vosbessenjam als cadeautje, lekker hoor! Onderweg naar huis, door de polder, krijgen we weer een flinke bui, maar in Nunspeet is het de hele middag droog gebleven. Gelukkig maar.

Henny

DE KLEDERDRACHT VAN HUIZEN

Al meer dan veertig jaren
promoten wij constant,
onze Huizer klederdracht
door het ganse land.

Op tal van klederdrachten shows
waren we present
en zo maakten we onze dracht
overal bekend.

En ook onze kinderen
gingen alle vier,
in Huizer dracht gestoken
mee, met veel plezier.

Ook waren wij, zelfs meer dan eens,
bij onze Koningin te gast,
en zij was door onze kleding
helemaal verrast.

Een dichter, lang geleden,
bezong de Huizer vrouw
in dichterlijke woorden
als een fraaie pauw!

"Heur kleed is sonderlingh
maar wondernet en fraai
vol cier de blanke muts
vol swier de rockenswaaij!"

Steeds gaf men tekst en uitleg
van onze klederdracht
als erfenis van eeuwen
werd 't aan de man gebracht.

We oogsten steeds bewondering
men was steeds enthousiast,
maar om ons aan te kleden
zat altijd veel aan vast.

Maar, al die klederdrachten
uitbundig en bedeesd
was voor ons telkenmale
een onvergeet'lijk feest.

Henk Rebel

Old Amsterdam
Premier Grand Cru Classé

De eerste oude kaas die
alle tongen losmaakt